

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИНАМІЧНИХ ТРЕНАЖЕРІВ ЕКІПАЖІВ ЗЕНІТНИХ РАКЕТНИХ КОМПЛЕКСІВ “ОСА-АКМ” ТА “СТРІЛА-10”

Кулешов О.В.¹, к.військ.н., доцент; Коломійцев О.В.², д.т.н., с.н.с.,

Батурін О.В.¹, к.т.н., доцент; Гордієнко, А.М.¹, к.військ.н., с.н.с.;

Деменко М.П.¹, к.військ.н., доцент; Мегельбей В.В.¹, к.т.н.;

Галузінський А.Г.¹

*¹Харківський національний університет Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба, м. Харків*

*²Військовий інститут танкових військ національного технічного
університету “Харківський політехнічний інститут”, м. Харків*

У доповіді, за результатами проведеного аналізу сучасної і існуючої тренажерної бази зенітних ракетних комплексів (ЗРК) встановлено, що спеціальна і тактико-спеціальна підготовка екіпажів (обслуг, розрахунків) підрозділів військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України за допомогою існуючого навчально-тренувального обладнання має низку суттєвих недоліків. Однак, завдяки використанню сучасних тренажерів можливо ефективно проводити підготовку і навчання екіпажів (обслуг, розрахунків) зенітних ракетних комплексів (ЗРК) як у вищих військових навчальних закладах, так і в діючих військових частинах, на полігонах та в навчальних центрах. Використання таких тренажерів дозволить формувати і підтримувати в кожного члену екіпажу (обслуги, розрахунку) навичок ведення бойової роботи з відбиття ударів засобами повітряного нападу противника в різних умовах повітряної та перешкодової обстановки.

Крім того, проведення занять з екіпажами (бойовими обслугами, розрахунками) ЗРК за допомогою динамічних тренажерів дозволить у короткі терміни готувати екіпажі для вмілого застосування ЗРК у бою, насамперед, без витрати моторесурсу, боєприпасів, спрацювання частин і механізмів бойових машин. При цьому, можливий широкий спектр моделювання ведення бойових дій.

Таким чином, неможливість забезпечення умов навчання і тренування екіпажів (обслуг, розрахунків), наближених до сучасних бойових дій, спричинила потребу розроблення загальних вимог до динамічних тренажерів.

Представлено проекти загальних вимог до динамічних тренажерів екіпажів ЗРК “Оса-АКМ” та “Стріла-10”. Тренажери забезпечать навчання й індивідуальне тренування екіпажів (обслуг, розрахунків) ЗРК, а також виконання ними усіх операцій бойової роботи в усіх режимах огляду повітряного простору тощо. Основою тренажерів може бути використання імітаційного моделювання, технологій трьохмірної графіки, повністю функціональних серверів, мережних та геоінформаційних технологій тощо.

Література

1. Єрмошин М.О., Кулешов О.В., Деменко М.П., Коломійцев О.В. Методичний підхід до оцінки оперативності системи управління частинами та підрозділами протиповітряної оборони Сухопутних військ // Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України. – Х.: ХУ ПС. – 2012. – Вип. 1(7). – С. 137–140.